

INTERLUDIUM ÉÉN

LAAT HET ZIJN, LAAT HET ZIJN!

Wel, ik was een puber in het voorlaatste kwartaal van de twintigste eeuw en speelde tennis met Sireentje. Ze had mooie, bruine benen en sloeg een strakke eenhandige backhand. Ze was ongetwijfeld een stuk volwassener. Dat kon ik niet ontkennen!

Ik luisterde nog naar ‘kauwgommuziek’ (The Sweet, Slade en Mud) en keek op de nationale Vlaamse televisie naar *Kapitein Zeppos*, *Het zwaard van Ardoewaan* of *Keromar*. Net zoals bijna iedereen.

Sireentje, daarentegen, hield van The Beatles en beweerde *Easy Rider*, *Five Easy Pieces* en *One Flew Over the Cuckoo's Nest* coole films te vinden. Op haar slaapkamer hing er een poster van de heilige vier uit Liverpool.

Ik weet nog altijd niet wat me op die luie zondagnamiddag bezielde. Mike Verdrengh presenteerde het programma *Binnen en Buiten* en ik tekende een extra fake snorretje op een lip van een van haar muzikale goden. Ik herinner me niet meer (het is allemaal zo lang geleden) wie van de vier ik symbolisch verminkte. Het zal drummer Ringo wel geweest zijn. Het waren een paar schuchtere potloodstreepjes. Toen besefte ik voor het eerst: mannen komen van Blankenberge, vrouwen van Knokke.

Sireentje werd hysterisch en begon existentieel te huilen. Ik probeerde haar te troosten. ‘Ik koop je wel één, twee of drie nieuwe posters.’ Het had een averechts effect. ‘Dit is wel een

origineel exemplaar uit de dubbele Witte (*The White Album*), snikte mijn tennisvriendinnetje. Diepe emotionele puberellende vulde de kamer. Weg de vriendschap, het tennisplezier en mijn appreciatie voor The Beatles, dat overroepen bandje uit Liverpool met culturele carnavalsmuziek als ‘Ob la di, ob la da’ en plakkerige Gentse limoncelloachtige cuberdonverzen. ‘We leven allemaal in een gele duikboot ... Aardbeievelden voor altijd ... Ik ben de walrus ... Laat het zijn, laat het zijn ... Lucy in de lucht met diamanten ... Ik wil je handje vasthouden.’ Gelukkig zingen de heren in het Liverpool.

Jaren later, op 1 mei, zag ik Sireentje opnieuw. Het was in Leuven. Ik was student en luisterde naar de toespraak van de charismatische socialistische leider Karel Van Miert. In 2009 zou hij jammer genoeg uit een kerselaar tuimelen. Sireentje stapte mee in de jaarlijkse arbeidersparade. Ze droeg samen met een vriendin een reusachtig spandoek. Waartegen protesteerde Sireentje? Wat was de slogan van haar leven? Het was me niet direct duidelijk. Het mysterieuze, gescheurde doek gaf zijn boodschap niet prijs.

Ik neuriede zo goed mogelijk *‘give peace a chance’* en riep ‘hallo’. Het leek te werken. Ze herkende de woorden van opperbeatle John, glimlachte en fluisterde ‘Lei 25’. Ik mocht haar opnieuw liefelijk stalken. Ik betaalde een wit wijntje en een pizza in restaurant De Snor en tolereerde haar adoratie voor de RAL (revolutionaire trotskistische arbeidersliga)-jongeren. Op haar kamer hing nu een poster van Che Guevara. Hij had toch ook wel een behaarde bovenlip.

Sireentje was gefascineerd door revoluties. Ik vertelde haar dat ze een reuze R-spot had. Dat vond ze een grappige

opmerking. Plichtsbewust spendeerde ik dagen in de statige Leuvense universiteitsbibliotheek op zoek naar geslaagde omwentelingen. Zo vond ik toevallig op een herfstige novemberdag een artikel over een korte, maar succesvolle Duitse revolutie. In Kiel en Wilhemshaven waren de matrozen het eerste wereldoorlogsgeweld meer dan beu. Ze hadden net ontdekt dat hun aristocratische officieren de ultieme zelfmoordzeeslag planden: een laatste gevecht tegen de superieure Engelse Royal Navy. De marinemuitery verspreidde zich naar Berlijn. Ook in Brussel trokken Duitse soldaten met de door hen gepeste Belgen naar het parlement. Samen scandeerden ze: ‘Wij willen Wilhelm weg!’ De Duitse Keizer nam akte van die wens, dronk nog een laatste Spa Rood en stapte op de trein naar het neutrale Nederland. Op 11 november 1918 om 11 uur werd de wapenstilstand getekend. Zo stopte de Eerste Wereldoorlog. Door de geslaagde matrozenrevolutie was er geen degelijk Duits leger meer!

Ook onze favoriete film speelde zich af in de maritieme sfeer. De trappenscène van *Kruiser Potemkin* (van regisseur Sergey Eisenstein) was een geliefd studieobject. Urenlang zaten we de camerastandpunten van die film te analyseren. Kijk, daar kwam die kinderkoets weer voorbij. De film uit 1925 kreeg op de Internet Movie Database postuum een prachtige 8,0.

Eisenstein visualiseerde de opstand van de onderdrukte matrozen tegen de opnieuw arrogante officieren. Aanleiding voor de rebellie was een maaltijd met bedorven vlees en reuzemaden. De bemanning won de strijd en de rode vlag werd trots gehesen. Het revolutionaire virus sloop aan land in de Russische havenstad Odessa, maar werd er brutaal onderdrukt door meedogenloze tsaristische troepen. De regis-

seur toonde indrukwekkende shots van straatprotest, militaire wreedheid en brutaliteit. Vrouwen en kinderen eerst! Een vermoorde moeder duwde haar kinderkoets ongewild van de trappen. De eindeloze rit naar beneden werd door de cineast revolutionair-artistiek in beeld gebracht. De film verheerlijkte de Russische prerevolutie van 1905. Het was nog even wachten tot de novembermaand van 1917. Toen creëerde kameraad Lenin effectief zijn 'nieuwe' maatschappij. Een paar maanden later werden de eerste straf- en werkkampen gebouwd.

We eindigden onze studiedagen steeds met een romantisch slaapritueel. Elke avond luisterden we samen naar de legendarische BBC I-radioshow van diskjockey John Peel. De ruis van mijn eenvoudige transistorradio gaf die obscure liedjes een sensuele dimensie. Ik heb nooit beter geslapen en gedroomd. Ik ontdekte *Bella Lugosi is dead*, een song van de Engelse muziekgroep Bauhaus en zag tegelijkertijd op de VPRO een documentaire over die Duitse kunstenaarschool (1919-1932). Bauhaus was functionele architectuur voor een betere arbeiderswereld met bekende lesgevers als Walter Gropius, Paul Klee en Wassily Kandinsky. Die toevalstreffers gaven zin aan ons jeugdig, romantisch bestaan!

Kortom, ik was superverliefd. Elke dinsdagmorgen begeleidde ik Sireentje naar haar meest saaie cursus. Ze studeerde iets in de audiovisuele sector. Paul Vandebussche, de administrateur-generaal van de Belgische Radio en Televisie, gaf haar les over het medialandschap van de jaren zeventig. Hij was van CVP-signatuur (Christelijke Volkspartij) en zoals sommige politiek benoemde topambtenaren (zo werd er toch gefluisterd) een flinke drinker. Chauffeur Wouter bracht zijn

baas elke week met de dienstwagen van de Brusselse Reyerslaan naar het Leuvense klaslokaal. Dat was de routine. Wouter kwam steeds als eerste de aula binnen. Hij droeg een reuzekan water en een leeg glas. Paul verscheen enkele minuten later. Hij dronk tijdens zijn discours voortdurend een slokje. Hij beschikte blijkbaar over een grote, stevige blaas. Die reuzebokaal water met dat BRT-logo intrigeerde me. De zuivere, doorzichtige vloeistof deed me dromen. Er ontbrak iets in dat saaie stilleven. Ik zag een leegte die gevuld moest worden. Een bal om in doel te trappen, een schoenveter om te strikken of een grillige garnaalkrokot om in te bijten. Ik zou die saaie uiteenzetting over de gepolitiseerde structuur van de BRT wat verfeestelijken. Kon ik een frisse goudvis in dit water deponeren? Dat was toch het plan. Of zou ik voor een tropisch krokodilletje kiezen? Ik dacht ook aan een leuk kikkertje of een bedreigde salamander. Salamanders waren toen wel moeilijk te vangen en een beschermd soort. Later werkte ik nog mee aan een nationaal actieplan om die beestjes te redden. De schimmel BSAL veroorzaakte een levensbedreigende huidinfectie. Uiteindelijk kocht ik op de dorpskermis een gepensioneerd goudvis. Het was mijn (nood)lot om die les wat op te vrolijken. Het plan mislukte een beetje. Paul werd niet eens echt kwaad. Zijn chauffeur kieperde water en vis waarschijnlijk in een plaatselijke wc. En de almachtige docent vertelde verder over het algoritme dat alle BRT-postjes mooi onder de politieke partijen verdeelde. Wel met een wat droge keel.

Poor pitiful me! Sireentje vond mijn performance helemaal niet leuk. Ze hield er een tweede zit aan over. Dat nam ze me wel kwalijk. Ik probeerde haar nog terug te winnen. Ik nam

symbolisch wraak door een affiche van de almachtige CVP-politicus Leo Tindemans wat artistieker te maken. Ik overlakte met een reuze kartonnen P de M in de slogan 'Omdat mensen belangrijk zijn'. Het resultaat was navenant: de Leo haalde 800.000 voorkeurstemmen.

Sireentje verdween langzaam uit mijn studentenleven en ik geraakte gefascineerd door de ingenieuze, (voor Vlaanderen) revolutionaire-literaire structuur van *De Kapellekensbaan*.